

(նաե նոյնին **Բոլորք**) 1861, **Զանազանութիւն հիմն դարուց** (1862), **Մեծն Ներսէս** (ողերեղ) 1863, **Նղիշէ**, Պատասխանի ընդդէմ տետրակի **Հ. Ռ. Պուգէլի** (1865), **Օրացոյց** (1866-1912), **Սիօն** (ամառները՝ յաջորդական խմբագրութեամբ **Տիգրան Հ. Թ.** Սաւարանեանցի, **Մեղքիսեղեկ**՝ Վարդապետ Մուրատեանի, **Կիւրեղ**՝ Վարդապետ Սրապեանի և **Գարրիկ**՝ սարկաւազ խապայեանի) 1866-77, **Աղօթագիրք**, **Գործ ոսկեղինիկ** (Սամուէլ Ռարբի), **Ճառք** զպրոցականք, **Պատմ. Հայոց** (Յովն. Կարող.), **Նոր Կտակարան**, Պատմ. Ս. Գրոց (Ե. Տնտեսեան), **Տեսչութիւն հովուական**, **Question sur la propriété du couvent de St. Jacques à Jérusalem** (1867). **Ճաշու Աւետ.**, **Նոր նախագիտելիք**, **Ղերուբեա Նղիսացի**, **Ճարտասանութիւն** (Ե. Մուրատեան), **Նարեկ** (միջակ տառերով, իսկ 97 ին՝ մանրատառ.), **Մաղմուս** (5 տարբեր անգամներ), **Գործոց** (երկիցս), **Տօնացոյց** (1868), **Անուրջ** ի Սիօն, **Թուագիտութիւն**, **Կենսագր.** Փասկալայ, **Մասքէոս Ռուհայեցի**, **Տրամաբանութիւն**, **Քերականութիւն**. **Գաղղ.** (1869), **Թանգարան խրատու**, **Հնեորիկոս** և **Մարիամ**, **Հրահանգ սիրոյ**, **Պատմ. Թարգմաց.** Քերականութիւն **Հայ.**, **Գրիստոնեական** (1870), **Մեկամեայ պանդխտութիւն ի Հապէտստն** (նաև **Ֆրնս.ք**), **Ընդհանրական** (Ն. Տնտեսայի), **Խնդիր Ս. Տեղեաց**, **Կարգադրութիւն առողջութեան**, **Կրթարան աւետ. բանից** (1871), **Ազնես**, **Մենտոր մանկանց**, **Գագիկ** վերջին արքայ **Հայոց** **Բագրատունի**, **երկու խօսք** (Մ. Վ. Մարկոսեան), **Ուղեցոյց Ս. Տեղեաց** (աշխ.), **Պատմ. Հայաստանեայց** (Մ. Վ. Մուրատեանց), **Քերական** (1872), **Ամեն մարդոց բարեկամ**, **Համառօտութիւն քրիստ. ուսման** (Պ. Տանշեանց), **Ճաշոց**, **Պատմ. Լէկ Քիմուրայ** (հեղ. Արապչան), **Խորհրդատետր** (1873), **Աշխարհագրութիւն**, **Բանախօսութիւն աշակերտունեաց մէջ**, **Ուխտ հայրենասիրի** (Մ. Վ. Մուրատեանց), **Ուսումն պարտուց** (Պ. Տաշեանց) 1874, **Աւետարան** (երկիցս, նաև **Խղարերից** 1900), **Բարոյ. պատմութիւններ**, **Մարգարեական յարակցութիւն**, **Սիրուն գրօսարան**, **Բան ի յայնութիւն** **Տեսուն** և **յօժումն Լեւոնի Գ.** (Վ. Կարամ վրդ., **ատենադպիր Լեւոնի**) 1875, **Տիեզերագրութիւն** (1876, Բ. տիպ՝ 1884), **Պատմ. Հին Կտակարանի** (1878, Բ. տիպ՝ 1879, Գ. տիպ՝ 1881, Գ. տիպ՝ 1896), **Բովանդակութիւն ազգ. սեպնականութեանց** (1880, Բ. տիպ՝ 1890), **Նոր բուագիտութիւն** (2 հատոր) 1880-1, **Հեգեթեն**, **Սանդուխտ** (ողերեղ. Թ. Թերգեանի) 1881, **Գիրք խօսակցութեան**, **Պատմ. Նոր Կտակարանի**, **Քերական Հայ. գաղ.** (1882), **Արձագանգ ողբերգութեան ի չարհարանս...** **Յս.ի** (1884), **Գիրք բնութեանց** (Թրգմ. Օր. Մարիանէ Բաաքայ), 1886, **Բախտ** (1887), **Բնական պատմ.**, **Գիտութիւն գԱստուծոյ** (1888), **Ժամանակագր. պատմ. Մուսաղէմի** (Աժ.ատոր եպսկ., 2 հատոր), **Հրտիրակ երկրին Աւետեան** (Նորման, Բ. տիպ) 1892, **Ժամագիրք** (1895, իսկ 1903 ին՝ ծոցակիր), **Համաբարբառ Ս. Գրոց** (Թ. Վ. Եկաւեան) 1895, **Ճանապարհ երկնից** (Գ. տիպ) 1897, **Բաղդաստութիւն** տպագիր Սոկրատի և Երուսաղէմի ձեռագրին (1898), **Աւետարան ատենի, Ժամագիրք ատենի** (1899), **Նփրեմ Խուրի**, **Մաշտոց**, **Պատմ. Ս. Լուսաւորի** (Պաղտատար զպիր՝ տանկեմար) 1901, **Վարժութիւն փոխասաց մանկանց** (1903), **Գովասանք** (հայ-տօն.) 1906, **Յուցակ** զրոց տպագրելոց ի տպ. Ս. Արոռոյս Յակովբեանց [որմէ պատրաստած ենք մեր ցանկը՝ շատ մը նորերու և բնիւրու յաւելմամբ] 1907, **Ներածութիւն** յայտնութեան զրոց հին հայ բարգմանութեան (Ֆր. Մուրատ), **Երկու ոտխներ** (1911), **Չայնքաղ շարական** (վերջին տիպ՝ ընդ մամլով), Ս. Յակոբ նամ 2 առաքեալարրն նագլի (Բ. տիպ, Ա. ի Պոլիս) 1912: — Ասոնցմէ գառ առանց բուականի կան հետեւեալները. — **Խորհրդածութիւն ի վերայ չարհարանաց Գս.ի**, **Կեանքե առնուած պատմութիւններ**, **Կիպրիանոս**, **Կիրակէ**, **Յայնութիւն Յովհաննու** (բաղդատական ուսումնախրութիւն, Պ. Ֆ. Մուրատեանի), **Պատմ. Մուսաղէմի** (Ս. Վ. Մխիթարեան), **Տաղարան**, **Տարերք ընթերցանութեան**, **Քահանայարաղ**: — **Տպարանապետ՝ Գեորգ Վրդ.** որ այս տարի Յովսէփի Պոլիս եկաւ՝ բողոքելու իր պաշտօնանկութեան մասին, «Ս. Գրքի մեկնարանութեան» տպագրութեան առիթ ձագում առած խնդիրն մը:

2074. **Արքանամ Մուրատեան** + — Ծնած է 21 Հոկտ. 1833 ին Արմաշ՝ ուր ուսուցիչ էր հայրը (Հակոպի Տիգեանց Մուրատ վրձպոյ): Նրան կրք. ստացած է հոն: — 1844 ին ընտանեօք Երուսաղէմ ուխտի երթալուն, Արքանամ Ս. Արոռի տպարանը կ'այցելէ, և անմուն սեր մը կ'արձարծի իր մէջ՝ այդ արհեստին մասին: Նուէր ստացած ափ մը տառերով կը շարէ «Հայր-մեր»ը զոր իր իսկ ձեռքով կը տպագրէ: Հոն կարելի եղածին չափ իր պետքերը Հրէի մը տպարանէն հոգալով և պակաս տառերն ալ տօսալի վրայ հօրը փորագրել տալով՝ կ'սկսի աղօթագիրքի մը պատրաստութեան զոր կ'աշողի գլուխ հանել, յետոյ Արքանամեան մըն